AI-ДАЙДЖЕСТ

# Хуанг обговорює повернення в Nvidia

*Бессент вимагає CEO ззовні, NYT пише про конфлікт інтересів Лютніка, а ракета Vulcan упала з 40 супутниками Amazon.*

понеділок, 16 листопада 2026

---

У ЦЬОМУ ВИПУСКУ


1. Nvidia: Хуанг думає про повернення, Бессент хоче CEO ззовні, Хуанг дасть свідчення Конгресу
2. Експорт чипів: Лютнік пише правила, які зачіпають клієнтів Cantor Fitzgerald
3. Ракета Vulcan упала з 40 супутниками Amazon Leo
4. OpenAI: GPT-6 Astra довела конструкцію Стандартної моделі на ґратці
5. Qwen4-Max: 2,4 трлн параметрів, вартість задачі впала на 62%
6. Bitly: чужі люди перереєстрували короткі лінки в старих твітах
7. Суд не закрив справу проти Samsung, SK Hynix і Micron про змову на ринку DRAM
8. Тиждень звітів: Nvidia 17.11, IPO Anthropic 19.11
9. Зупинка вильотів у США: Даффі звинувачує роутер, диспетчери не вірять
10. Південна Корея: найкращий результат на іспиті податкових консультантів дав AI


---

ТЕМА 1

## Nvidia: Хуанг думає про повернення, Бессент хоче CEO ззовні, Хуанг дасть свідчення Конгресу

ДЖЕРЕЛА Reuters, 15.11 Reuters · Financial Times, 15.11 FT · The Wall Street Journal, 15.11 WSJ · BBC, 16.11 BBC · The Wall Street Journal, 16.11 WSJ · @balajis, 16.11 @balajis · HN, 16.11 Hacker News

Вчора ми писали про кампанію за повернення Хуанга. Тепер, за даними FT, Хуанг сам обговорює повернення з близькими людьми. Один союзник каже FT, що збирає «war room» з керівників Кремнієвої долини і шукатиме підтримки Білого дому. Його фраза: «Everyone that matters in tech outside the frontier labs loves Jensen». Раніше FT писала, що рада Nvidia говорила з CEO Arm Рене Хаасом як з можливим наступником.

Вашингтон відповів одразу. Міністр фінансів Скотт Бессент сказав у неділю на Fox News, що раді треба шукати CEO поза компанією: «They need a dramatic shake-up». Конгресмен Джон Муленаар сказав CBS, що Хуанг погодився дати свідчення трьом комітетам Палати представників. Слухання будуть закриті, дати ще узгоджують. BBC пише, що шанс повернення низький, поки триває внутрішнє розслідування.

Megaspeed теж зробила заяву. Компанія каже, що Еліс Хуанг пішла з посади керівника в серпні 2025 року. Megaspeed почала власне розслідування і називає частину публікацій

«not supported by verifiable evidence». Аналітики C4ADS вважають, що Еліс Хуанг і після відходу «practically in control» компанії.

Дві лінії йдуть проти загального тону. Перша: за даними WSJ, адміністрація Трампа цього тижня назве Nvidia серед понад 20 AI-компаній «national champions». Програма має допомогти американським компаніям продавати AI за кордоном. Друга: Баладжі Срінівасан у довгому треді доводить, що оренда чипів Nvidia через Megaspeed не порушує чинних законів. Він посилається на Atlantic Council: закон RASA про віддалений доступ пройшов Палату, але не Сенат.

**Чому це важливо:** 17.11 Nvidia звітує за квартал, і це буде перший звіт без Хуанга. Тепер на ринок тиснуть три сили одночасно: кампанія за повернення, вимога уряду взяти людину ззовні і статус «national champion» від того самого уряду. Рішення ради покаже, хто з них сильніший.

---

ТЕМА 2

## Експорт чипів: Лютнік пише правила, які зачіпають клієнтів Cantor Fitzgerald

ДЖЕРЕЛА The New York Times, 15.11 NYT · Financial Times, 15.11 FT · Financial Times, 15.11 FT · BBC, 16.11 BBC · HN, 15.11 Hacker News

Китайські компанії не можуть купити найкращі чипи Nvidia, але можуть орендувати їх у дата-центрах Малайзії, Індонезії чи Таїланду. Правила для такої оренди зараз пише Міністерство торгівлі Говарда Лютніка. NYT знайшла конфлікт інтересів. Сінгапурська Bitdeer будує в Малайзії дата-центр A201, і за словами джерела NYT, ним, швидше за все, користуватиметься Tencent. Cantor Fitzgerald, яку раніше очолював Лютнік, а тепер очолюють його сини, була агентом Bitdeer у розміщенні акцій до $1 млрд.

NYT також описує проєкт правил від міністерства. Він охоплює лише 7 країн: Сінгапур, Малайзію, Таїланд, Індонезію, Бразилію, ПАР і Норвегію. Правила стосуються лише нових поставок, а вже заповнені дата-центри звільнені. Компанія лише повідомляє уряд, коли китайський клієнт тренує модель, ліцензія не потрібна. Кріс Макгвайр з Council on Foreign Relations коментує так: «China will just rent from the data centers outside those countries». Міністерство каже, що Лютнік виконує всі етичні угоди і не обговорює справи з синами.

Конгрес тим часом рухає жорсткіший закон про експорт чипів, пише FT. США і союзники підписали угоду про захист ланцюгів постачання AI від Китаю. Лютнік дасть свідчення Сенатському банківському комітету наступного місяця, а зараз летить з Трампом у Китай.

**Чому це важливо:** скандал довкола Хуанга перетворився на питання, хто і як контролює AI-обчислення поза Китаєм. Межа між продажем чипа і продажем доступу до нього розмита. Від того, яку версію правил ухвалять, залежать мільярдні проєкти в Південно-Східній Азії.

ТЕМА 3

## Ракета Vulcan упала з 40 супутниками Amazon Leo

ДЖЕРЕЛА Ars Technica, 15.11 Ars Technica · Space.com, 15.11 Space · HN, 15.11 Hacker News

Учора ми писали, що SpaceX уперше зловила баштою верхній ступінь Starship. Через день конкурент мав провал. 15.11 ракета Vulcan компанії ULA стартувала з мису Канаверал з 40 супутниками Amazon Leo. Приблизно на 10-й хвилині польоту ULA оголосила «anomaly», і супутники не дійшли до орбіти. Це перша повна втрата місії ULA з 2006 року.

За джерелами Ars, проблема була в першому ступені. Двигуни BE-4 від Blue Origin працювали щонайменше на 30 секунд довше плану, потім ракета почала обертатися. Це був перший запуск Vulcan після 9 місяців перерви через збої бокових прискорювачів. Прискорювачі цього разу спрацювали нормально.

Наслідки широкі. У Amazon ще 37 запусків на Vulcan, а на орбіті лише 396 з 3 292 супутників першого покоління.

Двигун BE-4 стоїть і на New Glenn, яка вже вибухнула на стенді в травні. На Vulcan розраховують Космічні сили США і програма Artemis.

**Чому це важливо:** американський космос стає ще залежнішим від однієї компанії. Ars пише, що Космічні сили знову перекладатимуть місії на SpaceX. Водночас SpaceX виводить Falcon 9 з роботи, а Starship ще не має сертифікації для військових вантажів.

ТЕМА 4

## OpenAI: GPT-6 Astra довела конструкцію Стандартної моделі на ґратці

ДЖЕРЕЛА OpenAI, 16.11 OpenAI · @OpenAI, 16.11 @OpenAI

OpenAI відкрила науковий блог. Перший пост написав фізик Натаніел Крейг з UC Santa Barbara. Він описує, як разом з GPT-6 Astra запропонував визначення Стандартної моделі на ґратці, тобто на сітці точок простору-часу.

Проблема така. Слабка взаємодія по-різному діє на ліві і праві частинки, тому теорію важко перенести на ґратку.

Прямий підхід дає зайвих «двійників» частинок. Частину рішення фізики знайшли десятиліття тому, але правило для фази в повній Стандартній моделі лишалось відкритим понад 25 років. Ідея Крейга була порівнювати ту саму конфігурацію полів на дедалі дрібніших сітках. За його словами, Astra перетворила ідею на конструкцію і «took the lead» у детальному доведенні. Троє фахівців з ґраткової теорії перевіряли доведення і ставили питання.

Сам Крейг обережний. Він називає результат «candidate» і пише, що це відповідь «in principle», а для реальних симуляцій роботи ще багато. Препринт вийшов у жовтні, і

спільнота ще має його оцінити.

**Чому це важливо:** формальна математична фізика стає ще одним полем, де модель пише основну частину доведення, а людина ставить задачу і перевіряє. Учора ми писали про Google /teamwork і Lean. Різниця тут у перевірці: Lean перевіряє доведення машинно, а тут доведення читали люди.

---

ТЕМА 5

## Qwen4-Max: 2,4 трлн параметрів, вартість задачі впала на 62%

ДЖЕРЕЛА Qwen, 16.11 Qwen · HN, 16.11 Hacker News

Alibaba випустила Qwen4-Max на новій архітектурі Qwen4. У моделі 2,4 трлн параметрів, з них 71 млрд активні на кожен токен. Контекст 1 млн токенів, зір вбудований. Архітектура поєднує шари Gated DeltaNet з власною розрідженою увагою, щоб дешевше обробляти довгий контекст.

За даними Qwen, на власному бенчмарку Work360 модель має 52,69 бала проти 47,74 у Qwen3.8-Max. Токенів витрачається на 24-35% менше, на Terminal-Bench 4.0 приблизно на 48% менше. Середня вартість задачі на Work360 впала з $4,43 до $1,67. Max доступна лише через API QwenCloud. Менші моделі сімейства Qwen обіцяє відкрити.

**Чому це важливо:** китайські лабораторії конкурують ціною на задачу, і цифра $1,67 замість $4,43 важить для агентних сценаріїв більше, ніж кілька балів бенчмарку. Але всі цифри поки від самої Qwen, а Work360 її власний бенчмарк. Незалежних замірів ще нема.

---

ТЕМА 6

## Bitly: чужі люди перереєстрували короткі лінки в старих твітах

ДЖЕРЕЛА Ransomnews, 15.11 Ransomnews · HN, 16.11 Hacker News

15.11 у твіті Burger King з 2011 року короткий лінк Bitly раптом повів на список нацистських концтаборів у Вікіпедії. Акаунт ніхто не зламував. Хтось заново зареєстрував той самий короткий код bit.ly того ж ранку, о 05:32 UTC. За 18 хвилин до того так само змінили лінк у твіті McDonald's 2011 року. Пост з цитатою твіту Burger King набрав понад 2 млн переглядів.

Ransomnews перевірили 97 лінків Bitly у твітах Дональда Трампа 2009-2013 років. 56 з них створені вже після твітів, а 7 ведуть не туди, куди вів оригінал. Bitly підтвердила проблему: зловмисники змогли «repurpose certain old, inactive links». Компанія заблокувала акаунти і вимикає ці лінки. За даними CNN, схоже змінили і лінки в старих постах Білла Гейтса, ФБР і Пентагону.

**Чому це важливо:** короткий лінк живе стільки, скільки сервіс тримає за ним власника. Довідка Bitly обіцяє, що код не можна використати вдруге, але це вже ламалось у

лютому 2025 року. Для архівів, документації і старих публікацій надійніше ставити повну адресу.

---

ТЕМА 7

## Суд не закрив справу проти Samsung, SK Hynix і Micron про змову на ринку DRAM

ДЖЕРЕЛА Litnews, 15.11 Litnews · HN, 15.11 Hacker News

14.11 федеральна суддя Ноель Вайз у Каліфорнії повністю відхилила клопотання Samsung, SK Hynix і Micron про закриття групового позову. Позивачі кажуть, що три компанії змовились урізати випуск звичайної пам'яті DRAM, зокрема DDR5, і перевести потужності на HBM для AI-прискорювачів. HBM потребує в 3-4 рази більше площі пластини на гігабайт.

За позовом, ціни на звичайну DRAM за рік до третього кварталу 2025 року зросли на 171,8%. Суддя вважає змову правдоподібною через сукупність фактів: довгі контракти на HBM, відмову від довгих контрактів на DRAM, закриття бренду Crucial і відмову розширювати виробництво при рекордних цінах. Вона окремо пише, що ці факти ще не доведені. Відповіді компаній суд чекає до 7.12.

**Чому це важливо:** AI-бум піднімає ціну не лише на GPU. Дорожчі ноутбуки, телефони і сервери можуть бути частково наслідком того, що виробники пам'яті віддали пластини під HBM. Тепер це питання розгляне суд по суті.

---

ТЕМА 8

## Тиждень звітів: Nvidia 17.11, IPO Anthropic 19.11

ДЖЕРЕЛА Semafor, 16.11 Semafor · Financial Times, 15.11 FT · The Wall Street Journal, 16.11 WSJ

Раніше ми писали про оцінку Anthropic і підписку на акції, що в 6 разів більша за пропозицію. Тепер відома дата:

Semafor пише про IPO на $1,4 трлн у четвер, 19.11. Від IPO залежить багато. FT рахує, що акції компаній, які будують дата-центри і постачають для них обладнання, з червня втратили $4,2 трлн. За даними Semafor з посиланням на NYT, одразу після IPO Anthropic чекає $10 млрд інвестицій від Nvidia.

Nvidia звітує у вівторок, 17.11. WSJ пише, що тимчасова CEO Колетт Кресс, імовірно, скоротить угоди, де Nvidia фінансувала обчислення і стартапи. Стартапи, які розраховували на таку підтримку, чекають ще більшого скорочення.

**Чому це важливо:** за три дні ринок отримає дві оцінки AI-економіки. Звіт Nvidia покаже, чи тримається попит без грошей самої Nvidia. IPO покаже, скільки інвестори готові платити за лабораторію, яка поки працює зі збитком.

ТЕМА 9

## Зупинка вильотів у США: Даффі звинувачує роутер, диспетчери не вірять

ДЖЕРЕЛА Common Dreams, 15.11 Commondreams · Semafor, 16.11 Semafor · The Wall Street Journal, 15.11 WSJ · HN, 15.11 Hacker News

Учора ми писали про заяву L3Harris щодо переходу зв'язку FAA з міді на оптику. Тепер міністр транспорту Шон Даффі дав свою версію. За його словами, свічі і роутери «got overloaded with data», коли L3Harris міняла ділянку мідного кабелю на оптику. WSJ пише про один роутер на півдні Арканзасу. Даффі каже, що AI-система SMART за $875 млн «is not even plugged in», і знову просить у Конгресу $50 млрд на модернізацію.

Журналістка Washington Examiner поговорила з 60 диспетчерами, і ті версії не вірять. Їхній аргумент: такі заміни роблять уночі посеред тижня, а не в п'ятницю вдень. Зупинка зачепила приблизно 1,5 млн пасажирів. Це лише третя загальнонаціональна зупинка вильотів в історії. Міністр внутрішньої безпеки каже, що слідів кібератаки не знайшли.

**Чому це важливо:** офіційна версія за добу змінилась двічі, а незалежного розслідування поки нема. Вересневий звіт GAO попереджав саме про такий ризик: FAA прискорює модернізацію ціною можливих збоїв.

ТЕМА 10

## Південна Корея: найкращий результат на іспиті податкових консультантів дав AI

ДЖЕРЕЛА The Guardian, 15.11 Guardian · BBC, 15.11 BBC

Кандидат на прізвище Хан посів перше місце в обох турах кваліфікаційного іспиту для податкових консультантів, у квітні і липні. У першому турі він помилився в одному питанні зі 160 і набрав 397,5 бала з 400. 15.11 він зізнався, що фотографував питання мікрокамерою, відправляв їх в AI-інструмент і читав відповіді на смартфоні.

Письмове зізнання він передав поліції Сеула.

Скандал вибухнув за чотири дні до національного вступного іспиту в університети, який буде в четвер. Офіс президента скликав екстрену нараду, а уряд обіцяє посилити контроль.

**Чому це важливо:** камера і модель у кишені зводять нанівець очний іспит із закритими питаннями. Перевірка на вході в професію тепер мусить враховувати, що відповідь генерується за секунди.

## misc

- **Хлор і Microsoft 365:** у п'ятницю збій Microsoft зупинив пошту в парку Phantasialand у Німеччині. Система басейну готелю надсилала тривогу поштою, і ніхто не побачив, що дозатор налив забагато хлору. Постраждали 15 гостей, 4 потрапили в лікарню. Wdr · HN Hacker News
- **uBlock Origin:** дослідник знайшов у версії для Firefox UXSS. Сайт міг через вікно вибору елемента додати довірений фільтр і запустити свій JavaScript на будь-якому сайті. Діру вже закрили. За словами автора, основну роботу з пошуку зробила GPT-5.6 Sol. Iter · HN Hacker News
- **«Весь AI-код має бути відкритим»:** найпопулярніший пост доби на HN, 1 115 балів. Автор вважає, що моделі вчились на відкритому коді, а чисто згенерований код не має автора за законом США.

  Jankiewicz · HN Hacker News
- **Starship у 3D:** Ітан Моллік попросив Fable і Opus знайти відео посадки Starship і зробити з нього 3D-сцену на three.js. Результат можна крутити в браузері. @emollick
- **Моллік про стабільність:** за його словами, з 270 професій перепису 1950 року зникла лише одна, ліфтер.

  @emollick
- **Діпфейки дітей:** за звітом Childlight, повідомлення про AI-матеріали сексуального насильства над дітьми зросли приблизно з 4 700 у 2023 році до понад 400 000 у 2025-му.

  Guardian
- **Intel:** акціонери подали позов після падіння акцій на 29% за день 30.10. Вони кажуть, що компанія приховала спад продажів ПК. BBC
- **Позиційні ембединги:** Себастіан Рашка пояснює, як сучасні LLM кодують позицію токена.

  Sebastianraschka · HN Hacker News